

E hon, mely annyit szenvedett,
És mégis áll erősen:
Nagy s virágzó lehet
Egy boldogabb jövőben.

Szeresd hazádat, ó, szeresd
Ne csak szóval, de tettel,
Büszkén és bátran emlegesd
Hogy épül, s nem veszett el!

Egy szív, egy lélek hassa át,
Aki e föld szülötte,
Hogy nagynek lássák e hazát
A népek mindörökre!

Reviczky Gyula.

A hős diák.

Kemény Sándor tizennyolc éves tanuló a világháború kezdetén önként jelentkezett katonának. A magyar diákok közül sokan küzdöttek a harcerekben, akárcsak a szabadságharc idején. Könyvek helyett puskát ragadtak kezükbe, sokan azért, hogy soha többé ne lássák szüleiket, szülőföldjüket... Sokan csonkán-bénán, mások sebesülten... és mégis mentek! Miért? Vitte őket a hazaszeretet, az a tudat, hogy ők sem akartak itthon maradni, amikor szüleik, rokonaik a harctérre mentek.

Ilyen diák volt Kemény Sándor is. Mikor az ellenség elé került, elől járt mindenütt, a legnagyobb golyózápokban, a legvéresebb szuronyrohamban is ott volt csapata élén. Nem ismert fáradtságot, pihenés nélkül, semmire nem gondolva rohant a legveszedelmesebb pontokra. Minden alkalmat felhasználott arra, hogy szolgálatára lehessen hazájának. Nehéz sebesülése után másodszer is kiment nagy örömmel a harctérre.

Most már egyre-másra követte el hőstetteit Kemény Sanyi. Egyszer az ellenséges tüzérség négy ágyúból lőtte katonáinkat. Bármennyire viszonozták is a „csomag-küldést“ tüzéreink, nem tudták elhallgattatni őket. Katonáink egyre sebesültek vagy haltak meg a heves ágyúzástól. Nem nézhette tovább ezt a diákkáplár, mert már azzá nevezték ki Kemény Sándort:

— Százados úr alázatosan kérek harminc embert!
— Minek kell neked az én harminc emberem?
— El akarom venni az ellenség kedvét a folytonos ágyúzástól. Hiszen így csakhamar egy embere sem marad százados úrnak...

A százados furesán nézett a fiúra:

— Aztán hogy akarod ezt csinálni, Sándor?
— Bocsásson meg százados úr, de ezt szeretném csak azután elmondani, ha már megcsináltam.
— De hiszen a biztos halálba mégy!
— Kemény tizedes erre keményen kihúzta magát:

— Ne féltsen engem, százados úr! Magyar fiú vagyok, helyén a szívem, meg az eszem. Én se venném lelkemre harminc társam halálát, ha a magam életét nem is féltém, amikor a hazáról van szó...

Tetszett a századosnak az okos beszéd. Kezet szorított a diák-katonával s mit tehetett mást, kiadta neki a harminc katonát és — *jó munkát* kívánt neki — cserkész-módra!

Sötétedett már, mikor a kis csapat elhagyta a táborn. Térden csúszva kell előre jutnunk! — suttogta Kemény tizedes a fiúknak, — vigyázzatok, hogy zajt ne üssetek!

Az oroszok ágyúí folytatták a bömbölést, de ez most már nem zavarta a vitéz járórt. Tudták, hogy a „kis tizedes“ vezeti őket, akkor érdemes előre menni. Szótlanul csúsztak előre, míg egy dombhoz értek. Itt azonban már be kellett fogni fülüket, hogy meg ne süketüljenek, olyan közel jártak az ellenség ágyúíhoz. Megkerülték a dombot és egyenkint kúsztak fölfelé. Kemény Sanyi ment legelől és már messziről látta, hogy mintegy száz ellenséges tüzér foglalatoskodik az ágyúk körül.

A harminc baka Kemény Sándorral az élükön, szuronyt szegezve rohant az ellenségre. A meglepett ellenség hirtelen azt sem tudta, mihez fogjon. Nem számított arra, hogy gyalogosok támadjanak rájuk. Felhasználták ezt a megdöbbenést a járőr tagjai s mire a meglepett ellenség észbekapott s fegyverhez nyúlt volna, már kopogott fejükön a magyar puska agya, mint a cséphadaró.

Odalent nem tudták elgondolni az ellenséges vonalban, miért hallgattak el olyan hirtelen ágyúik, minden parancs nélkül. Annál jobban tudta a magyar százados, aki azonnal kiadta a parancsot:

— Szuronyt szegez, előre! Irány az ellenséges domb!

Éppen jökor érkezett, mert az ellenség — nem értve a hirtelen csönd okát — nagyobb csapatot küldött a dombra, ami veszedelmes helyzetbe hozta volna a magyar járórt.

Félórás kemény harc után az egész domb a négy ellenséges ágyúval, több mint száz fogollyal együtt a mi katonáink kezébe került.

De nem örülhettek sokáig a győzelemnek. Az egyik fa mellett ott feküdt véresen, átlótt homlokkal a kis tizedes-diák... Még halálában is mintha azt mondaná: *előre fiúk!*

Fejfájára ezt írták! Itt nyugszik a hazáért hősi halált halt Kemény Sándor őrmester, aki megmutatta az ellenségnek is: mi a magyar hősiesség!